

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVA

**ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE
NATIONAL AUDIT OFFICE**

Br. Dokumenta: 21.2.1-2016-08

**IZVEŠTAJA REVIZIJE O GODIŠNJEM FINANSIJSKOM
IZVEŠTAJU MINISTARSTVA FINANSIJA ZA GODINU ZAVRŠNO
SA 31 DECEMBROM 2016**

Priština, jun 2017

Nacionalna Kancelarija Revizije Republike Kosova je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Nacionalna Kancelarija Revizije obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinesemo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj upravi. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije u javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Nacionalne Kancelarije Revizije na direktan način promovišu odgovornost javnih institucija pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o revizorskom mišljenju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Ministarstva Finansija, u konsultaciji sa Pomoćnikom Generalnog Revizora Valbon Bytyqi koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije izvršene od strane (Vođe tima) Besa Morina sa članovima Shqiponja Krasniqi/Veton Misiri i Bekim Mikullovcu, pod upravljanjem Rukovodioca Departmana Revizije Emine Fazliu.

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	6
2 Upravljanje.....	10
3 Finansijsko upravljanje i kontrola	14
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	24
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR	25
Dodatak III: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine.....	28
Dodatak IV: Pismo potvrđivanja	30

Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu sa revizije Godišnjeg finansijskog izveštaja Ministarstva Finansija za 2016 godinu – koji određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Pregled finansijskih izveštaja za 2016 godinu je izvršen u skladu sa Međunarodnim standardima revizije Vrhovnih Institucija Revizije. Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup revizije je predstavljen u Spoljnom Planu Revizije¹, od datuma 21.10.2016.

Naša revizija se fokusira na (detaljno je prikazano u Dodatku 1):

Nivo rada obavljenog od strane Nacionalne Kancelarije Revizije za završetak revizije za 2016 godinu, direktno odražava kvalitet unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta Ministarstva Finansija.

Mišljenje Generalnog Revizora

Ne modifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja

Godišnji finansijski izveštaji *predstavljaju objektivian i istinit prikaz* u svim materijalnim aspektima.

Isticanje Pitanja

Skrećemo vam pažnju na činjenicu da su:

- Rashodi za članstvo u iznosu od 716,500€ su pogrešno budžetirani i potrošeni sa kategorije roba i usluga.

Za detaljnije, vidite odeljak 1.1 ovog izveštaja.

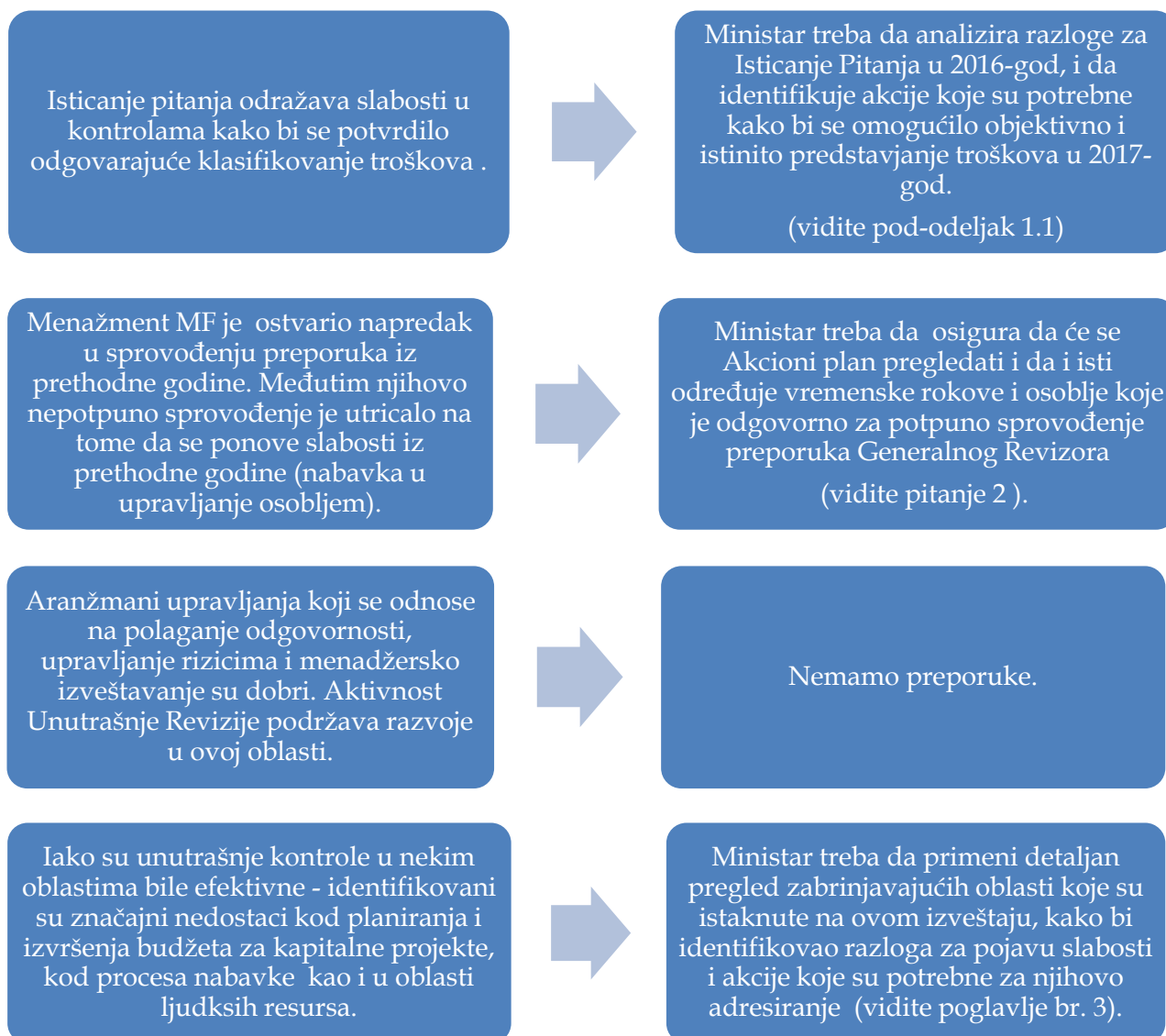
¹ Pojam "Spoljni Plan Revizije" je zamena pojma "Memorandum Planiranja Revizije"

Ovo je mišljenje koje je dato samo za Ministarstvo Finansija, isključujući tako Carinu Kosova i Poresku Administraciju Kosova za koje mi obavljamo zasebne revizije i pripremamo pojedinačne izveštaje, uključujući i mišljenje revizije.

Dodatak II, objašnjava različite vrste mišljenja koja se primenjuju od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Zahvaljujemo Ministra i njegovo osoblje na saradnji koja nam je pružena tokom revizorskog procesa.

Glavni zaključci i preporuke

Odgovor Ministra

Ministar je uzeo u obzir i složio se sa detaljnim nalazima i zaključcima revizije i založio se da će adresirati date preporuke.

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) Ministarstva Finansija (MF) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koje su predstavljene u GFI. Mi takođe uzimamo u obzir izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika, kada se GFI dostavljaju Vladi.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usklađenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost Vladi da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da se može preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.1 Revizorsko Mišljenje

Ne- modifikovano mišljenje sa isticanjem pitanja

Obavili smo reviziju GFI Ministarstva Finansija za godinu završno sa 31 Decembrom 2016, koji uključuju izveštaj prijema i isplata u gotovom novcu, izveštaj o izvršenju budžeta kao i beleške objašnjavanja finansijskih izveštaja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji za godinu završno sa 31 decembrom 2016, predstavljaju objektivan i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva gotovog novca), Zakonom br. 03/L-48 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama) i Pravilnikom MF, Br. 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Osnova za Mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući za obezbeđivanje osnove za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo vašu pažnju na činjenicu da su:

- Rashodi u iznosu od 716,500€, za članstvo Republike Kosova u Razvojnoj Banci Saveta Evrope (RBSE) su pogrešno budžetirani i isplaćeni sa budžeta za robe i usluge. Prema sadržaju ovog sporazuma ovi rashodi bi se trebali isplatiti sa ekonomske kategorije – druge isplate.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i GFI

Generalni Sekretar Ministarstva Finansija je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje Finansijskih Izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva na Javnom Sektoru – Modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca te je odgovoran za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane usred prevare ili greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Ministar Finansija je odgovoran za obezbeđivanje nadgledanja procesa finansijskog izveštavanja Ministarstva Finansija.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o GFI. Revizija je izvršena u skladu sa MSVIR. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i izvršimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja

Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, ona individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih GFI.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi dobijanja dokaza u vezi sa finansijskim informacijama i obelodanjivanjima u GFI. Izabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u GFI bilo da se ona pojavljuju usled prevare ili greške. Tokom procene rizika, revizor uzima u obzir unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su odgovarajući za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnjih kontrola entiteta.

Revizija uključuje i procenu prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika, opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i procenu prezentacije finansijskih izveštaja.

1.2 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostalim zahtevima za izveštavanje

Zahteva se da Ministarstvo Finansija (MF) izveštava u skladu sa određenim okvirom izveštavanja i sa ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Pravilnikom MF. Br. 01/2017 o Godišnjem Izveštavanju od Budžetskih Organizacija;
- Zahteve ZUJFO br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa finansijskim pravilom br. 01/2013 i finansijskim pravilom br. 02/2013;
- Tromesečne izveštaje uključujući i devetomesečne izveštaje na vreme;
- Nacrt i završni plan nabavke na vreme;
- Izveštaje o potpisanim ugovorima nabavke;
- Izveštaj o napretku kapitalnih projekata u vrednosti iznad 10,000€;
- Izveštaj o neizmirenim računima;
- Akcioni plan za adresiranje preporuka;
- Zahteve Procedura za Finansijsko Upravljanje i Kontrole (FUK); i
- Godišnji izveštaj performanse.

Bile su potrebne neke ispravke kod GFI-a, i mi smo dali sugestije za njihovu ispravku.

MF je nakon naših sugestija ispravilo GFI u sledećim stavkama:

- *Kod Člana 14 – Izveštaj o izvršenju budžeta – u beleškama 9 i 10 – poreski i ne poreski prihodi nisu predstavljeni na formatu koji se zahteva pravilom br. 01/2017 o Godišnjim Finansijskim Izveštajima; i*
- *Kod Člana 14 – beleška 14 – Ostalo/Depoziti, kolona C predstavljen je depozit u iznosu od 262,950€, a trebalo je da se predstavi iznos od 119,002€ koji predstavlja plate u poverenju (račun kojim upravlja Trezor), takođe i kod Člana 13 izveštaj o prijemima i isplatama u gotovini – beleška 8, Ostale isplate predstavljeno je isto stanje.*

Tokom razmatranja relevantnih kategorija, primetili smo da GFI i nakon ovih ispravki sadrže neke greške koje smo predočili u isticanju pitanja kod mišljenja revizije.

1.3 Preporuke za prvi deo izveštaja

Mi dajemo sledeću preporuku u vezi sa pomenutim pitanjem:

Preporuka 1 Ministar treba da obezbedi da je izvršena detaljan analiza za utvrđivanje razloga koji su uticali na isticanje pitanja. U ovom aspektu, mora se upostaviti novi ekonomski kod - Uplata za kapitalne/deonicarke investicije u slučaju uclanjenja u medjunarodno finansijsku institucije. Dajle, rashodi se trebaju budžetirati i potrošiti u skladu sa standardima računovodstva na javnom sektoru. Priprema GFI za 2017-god, treba da uključi jedan detaljan pregled nacrtu izveštaja od strane menadžmenta, sa posebnim osvrtom na usklađivanje podataka i u oblastima koje se smatraju sa visokim rizikom. Izjava Glavnog Administrativnog Službenika i Glavnog Finansijskog Službenika se može dostaviti nakon kontrole i pregleda GFI-a.

2 Upravljanje

Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni za MF kako bi na uspešan način upravljala izazovima sa kojima se suočava i da obezbedi pružanje boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalih korisnika usluga.

Ključno sredstvo u podršci efektivnog upravljanja je i sprovođenje preporuka revizije jer to pokazuje da menadžment pokušava da razvije postojeće procese i kontrole. Na sličan način i kontrolna lista samo-ocenjivanja koja se popunjava od svih BO obezbeđuje jedan okvir za razvoj proširenih aranžmana upravljanja. Vrlo je važno da su odgovori koji su dati od strane individualne budžetske organizacije podržani relevantnim dokazima. Stoga smo mi u svim revizijama primenili jedan konzistentan pristup kako bismo utvrdili kvalitet kontrolnih lista koje su popunjene za samo-ocenjivanje kao i da bi procenili tačnost stanja koje je prikazano o upravljanju na Kosovu.

Drugi deo pregleda aranžmana upravljanja odražava pregled:

- oblasti aranžmana upravljanja u kojima su potrebna važna poboljšanja i tamo gde mi verujemo da naše preporuke mogu generisati pozitivna poboljšanja, uključujući i pregled sistema Unutrašnje Revizije; i
- oblasti finansijskog upravljanja i kontrole koja su identifikovana preko našeg revizorskog rada uključujući i specifičan rad koji je usmeren ka pitanjima usklađenosti sa ključnim sistemima prihoda i rashoda.

Opšti zaključak o upravljanju

Mi cenimo napredak koji je postignut od MF u vezi sa menadžerskim izveštavanjem i polaganjem odgovornosti, kao i kod pripreme izveštaja o upravljanju rizikom. Stopa sprovođenja polovine preporuka iz prethodne godine je takođe pokazatelj napora menadžmenta MF za dalji razvoj procesa.

MF je osnivalo koordinacionu grupu za koordiniranje i nadzor sprovođenja Strategije 2016-2020 i Akcionog plana za 2017-god. Unutrašnja revizija je takođe prikazala jasan pregled u vezi sa funkcionisanjem unutrašnjih kontrola o kojima je i dala preporuke za poboljšanje.

2.1 Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije za GFI 2015 godine, je rezultirao sa osam (8) glavnih preporuka. Ministarstvo Finansija je pripremio Akcioni Plan gde se predstavlja način na kojem će se sprovesti sve preporuke.

Do kraja naše revizije za 2016 godinu, u potpunosti je sprovedeno pet (5) preporuka i tri (3) su delimično sprovedene. Za detaljniji opis preporuka i o načinu na kojem su sprovedene pogledajte Dodatak III. Ovaj izveštaj je raspravljan i u Komisiji za Nadzor Javnih Finansija.

Pitanje 2 - Sprovođenja preporuka iz prethodne godine - Visoki Prioritet

Nalaz Uprkos pripremi akcionog plana za sprovođenje preporuka, i angažovanja MF-a za njihovo sprovođenje, jedan deo preporuka je ostao ne sproveden u potpunosti.

Nepotpuno sprovođenje svih preporuka je uticalo da se ponove neke slabosti iz prethodne godine. To je bilo očigledno kod upravljanja ljudskim resursima i kod procesa nabavke.

Rizik Nepotpuno sprovođenje preporuka povećava rizik stalnog prisustva istih slabosti koje ujedno mogu uticati i u slabostima finansijskog upravljanja i kontrole.

Preporuka 2 Ministar treba da obezbedi da su analizirani uzroci nepotpunog sprovođenja preporuka i da odredi neki novi vremenski rok za njihovo sprovođenje, sa posebnim osvrtom na najvažnijim oblastima finansijskog upravljanja i kontrole. Ovaj plan se treba stalno nadzirati.

2.2 Upitnik samo-ocenjivanja komponenata FUK-a

Ministarstvo Finansija je izradilo jedan upitnik samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Mi smo za sve preduzete revizije testirali kvalitet upitnika samo-ocenjivanja FUK koji su dostavljeni MF, ocenjujući svaku komponentu upitnika.

Mi smo u nastavku rezimirali naše nalaze o MF i sažetak našeg rada u svim revizijama će se konsolidovati u našem Godišnjem Izveštaju Revizije. Ovo nema za cilj da daje komentar o kvalitetu celog upitnika samo-ocenjivanja koji je dostavljen već će odražavati stanje za određeni broj ključnih pitanja za podržavanje napora Ministarstva Finansija u povećanju efektivnosti procesa i u razvoju sistema FUK u celini.

Kao deo naše revizije, razmotrili smo ključna pitanja upitnika samo-ocenjivanja u vezi sa pet njegovih komponenti. U vezi sa razmotrenim pitanjima smo zaključili da:

-
- MF je popunila upitnik samo-ocenjivanja, u njemu je predstavljeno tačno stanje organizacije i potkrepljeno je relevantnim dokazima;
 - MF je sastavilo sveobuhvatnu strategiju za razvoj institucije za period 2016-2020, uključujući i finansijski uticaj koja se očekuje da se usvoji. Ministar je na kraju godine preko jedne odluke osnovao i koordinacionu grupu za koordinisanje i nadzor sprovođenja strategije 2016-2020 i akcionog plana za 2017- god; kao i
 - MF je zarad preduzimanja odgovarajućih mera i radi eventualnog izbegavanja ili za efektivno upravljanje identifikovanih rizika, izradilo je plan za upravljanje rizicima kao i plan za praćenje rizika.

2.2.1 Menadžersko izveštavanje i odgovornost

Menadžment je primenio jedan niz unutrašnjih kontrola da bi obezbedio da finansijski sistemi funkcionišu kako treba. Važno je da one uključuju odgovarajuće izveštavanje kod menadžmenta kako bi se omogućilo blagovremen i efektivan odgovor prema identifikovanim operativnim problemima.

U okviru MF deluju izvršne agencije: Carina Kosova (CK), Poreska Administracija Kosova (PAK), Centralna Agencija Nabavke (CAN) i Jedinica za Finansijsku Inteligenciju (JFI). Izvršne agencije pripremaju finansijske izveštaje koji se konsoliduju u GFI MF-a. Proces konsolidacije finansijskih izveštaja funkcioniše dobro, međutim potrebna je veća saradnja sa agencijama kako bi kvalitet konsolidovanih GFI bio na višem nivou. Agencije imaju svoju upravljačku strukturu, preko koje se organizuje svakodnevno upravljanje operativnih aktivnosti.

Upravljanje i funkcionisanje svih aktivnosti CK i PAK će se tretirati na individualnim izveštajima revizije koje će se izvršiti od strane Nacionalne Kancelarije Revizije.

Prema zahteva Zakona o Javnim Nabavkama (ZJN), Nezavisne agencije koje izveštavaju Skupštini Kosova a koje imaju manje od 50 zaposlenih, procedure nabavke o njima se obavljaju od strane CAN. CAN je tokom 2016 godine osim ovih nabavki izvršila i procedure za centralizovane nabavke.

MF treba da pridodaje više pažnje upravljanju rashodima za robu i usluge kao i za kapitalne investicije koji se vode preko procesa nabavke, jer kontrole nisu bile na odgovarajućem nivou.

2.2.2 Sistem unutrašnje revizije

Sistem unutrašnje revizije je ključni deo unutrašnje kontrole. Mi razmatramo delokrug rada revizije kao i aktivnosti Komiteta Revizije (KR). Osim toga, mi takođe razmatramo i akcije koje su preduzete od strane visokog menadžmenta i KR kao rezultat obavljenog rada od unutrašnje revizije.

Jedinica za Unutrašnju Reviziju (JUR) se sastoji od osam (8) članova osoblja –Direktor JUR i sedam (7) revizora. Ova jedinica je organizovana u dve divizije, na onu za revizije unutar MF kao i na diviziji za revizije van MF-a, za entitete koji nemaju osnovanu JUR.

Godišnji plan revizije je bio sveobuhvatan i odražavao je finansijske rizike kako bi pružio dovoljnu sigurnost o efektnošću unutrašnje kontrole. Ova jedinica je za 2016-god, uspela da završi sve planirane revizije, ukupno 16. Takođe, JUR je osim ostvarivanja plana izvršila još dve (2) druge revizije na zahtev menadžmenta.

U izveštajima unutrašnje revizije je dato ukupno 65 preporuka. Sa ovoga broja, 46 ili 71% su sprovedene. Podstičemo menadžment da izradi plan za njihovo potpuno sprovođenje.

KR je tokom godine održao četiri (4) sastanka, tokom kojih su raspravljane preporuke JUR kao i preporuke koje su date u revizorskom izveštaju Nacionalne Kancelarije Revizije za 2015 godinu.

Preporuka

Nemamo preporuka u ovoj oblasti.

3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Uvod

Naš rad o Finansijskom Upravljanju i Kontroli (FUK) izvan oblasti upravljanja koje su naglašene u drugom (2) poglavlju, odražava detaljni rad koji je preduzet o sistemima prihoda i rashoda u budžetskim organizacijama. Kao deo toga mi razmatramo upravljanje budžetom, pitanja nabavke i ljudskih resursi, imovinu i obaveze.

Zaključak o finansijskom upravljanju i kontroli

MF u celini ima dobre kontrole u odnosu na njene zakonske obaveze. Finansijsko upravljanje i kontrola su dokazale dobar proces pregleda i sigurnost u sprovođenju zakonodavstva i ostalih procesa kontrole.

MF je u kontekstu finansijskih sistema postavila dobre kontrole i kod upravljanja subvencijama, te kod upravljanja i izveštavanja neizmirenih obaveza.

MF je tokom 2016 godine izvršilo 78% završnog budžeta. Međutim ako isključimo budžet u iznosu od 4 mil.€ (koji se vode na završnom budžetu MF ali ne i kod izvršenja jer MF ne upravlja njima) koja su sredstva Razvojnog Fonda Poverenja, onda je izvršenje završnog budžeta na stopi od 90% što predstavlja dobar procenat, ali u poređenju sa prethodnom godinom ipak imamo jedan pad od 7%.

Međutim osim ovoga, još uvek ostaje izazov i prenos nekih projekata sa godine u godinu, ovi projekti utiču na nizak nivo korišćenja budžeta u kategoriji kapitalnih investicija. Bilo je nedostataka i kod upravljanja ljudskim resursima, u oblasti nabavke i kod upisa imovine.

3.1 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili izvore budžetskih fondova za MF, trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama, i prikupljene prihode. To je prikazano na tabelama br. 1, br. 2 i br. 3.

Međutim pošto CK i PAK prikupljaju više od 90% ukupnih prihoda Budžeta Kosova, mi smo izvršili zasebne revizije o njima, i pripremili smo individualne revizorske izveštaje koji se objavljuju na našoj internet stranici.

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova – izvršenje naspram budžeta (u €)²

Opis	Početni budžet	Završni budžet ³	2016 Izvršenje	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje
Izvori Fondova:	31,155,636	28,284,786	21,936,786	24,207,614	29,296,591
Grant Vlade -Budžet	25,258,890	22,253,491	21,479,420	23,412,058	28,508,889
Finansiranje preko zaduživanja	95,000	95,000	87,935	350,021	119,871
Spoljne donacije	342,286	476,836	369,431	445,535	667,831
Finansiranje zaduživanja za investicione klauzule	5,459,459	5,459,459	-	-	-

Završni budžet je u poređenju sa početnim budžetom smanjen za 2,870,850€. Ova promena je bila rezultat budžetskih promena od strane Vlade.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama na nivou Ministarstva (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Izvršenje	20145 Izvršenje	2014 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	31,155,636	28,284,786	21,936,786	24,207,614	29,295,000
Plate i Dnevnice	15,340,591	15,245,227	15,023,227	14,369,590	14,023,000
Roba i Usluge	5,841,585	5,501,808	5,311,572	5,890,597	7,392,000
Komunalije	428,592	348,741	316,892	342,825	401,000
Subvencije i transferi	95,858	288,757	288,757	3,103,321	2,662,000
Kapitalne investicije	9,449,010	6,900,253	996,338	501,281	4,817,000

MF je uključujući i izvršne agencije tokom 2016 godine iskoristilo oko 78% završnog budžeta. Međutim ako izuzimamo budžet u iznosu od 4 mil.€ (koji se vode na završnom budžetu MF ali ne i kod izvršenja jer MF ne upravlja njima) koja su sredstva Razvojnog Fonda Poverenja, onda je izvršenje završnog budžeta na stopi od 90%, što u poređenju sa prethodnom godinom predstavlja pad od 7%.

Na ovoj tabeli su prikazani budžet i rashod za MF-a, izuzimajući podatke o Carini i PAK.

² Iznosi na ovoj tabeli su: budžeti i izvršenje MF zajedno sa CK i PAK. Za CK je budžetirano 7,929,481€ a izvršeno 7,838,762€, dok je za PAK bilo budžetirano 8,930,523€ a izvršeno 8,834,937€.

³ Završni budžet – budžet koji je odobren od strane Skupštine i koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija.

Tabela 2a. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2016 Izvršenje	20145 Izvršenje	2014 Izvršenje
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama:	10,846,771	8,430,795	5,263,086	8,531,511	12,127,888
Plate i Dnevnice	2,506,137	2,763,488	2,546,677	2,537,488	2,483,717
Roba i Usluge	2,527,489	2,382,447	2,345,981	2,780,604	3,550,734
Komunalije	126,645	40,552	35,956	47,927	52,639
Subvencije i transferi	20,000	288,757	288,757	3,103,321	2,662,000
Kapitalne investicije	5,666,500	2,955,551	45,715	62,171	3,388,446

Uprkos smanjenju završnog budžeta za 2,415,976€ u odnosu na početni budžet, izvršenje budžeta je bilo vrlo nisko, samo 62%.

Objašnjenja u vezi sa promenama po budžetskim kategorijama su data kao u nastavku:

- Završni budžet za plate i dnevnice je povećan za 257,351€. Povećanje je rezultat ujedinjenja departmana centralnog i lokalnog budžeta na jedan departman. Ovo je rezultiralo povećanjem koeficijenta za direktora ovog departmana, pokrivanjem slobodnih radnih mesta kao i isplatama nadoknada za komisije;
- Izvršenje budžeta u kategoriji roba i usluga je bilo 98% završnog budžeta. Završni budžet u kategoriji komunalija je u odnosu na početni budžet smanjen za 86,093€, koje su onda alocirana za robe i usluge. Izvršenje budžeta u ovoj kategoriji je bilo 89% završnog budžeta;
- Kategorija subvencije i transfera je kao rezultat Odluka Vlade i ministra Finansija povećana za 268,757€. Izvršenje ove kategorije je bilo na stopi od 100%; i
- Bez obzira na smanjenje završnog budžeta za kapitalne investicije, izvršenje je bilo na vrlo niskom nivou. Ovome je doprinelo ne ostvarivanje budžetiranih projekata. U početnom budžetu je takođe uključen i iznos od 4,000,000€ sa Razvojnog Fonda Poverenja (RFP). Ova sredstva se nakon usvajanja specifičnih projekata od strane Upravnog Odbora ovog fonda transferišu kod dobitničkih opština. Ne transferisani iznos na kraju fiskalne godine je bio 444,358€. Takođe i Fond (plate u poverenju kojima upravlja Trezor) je na kraju godine bio 119,002€. Ovi fondovi se ne upravljaju od strane Trezora.

Pitanje 3 – Nisko izvršenje budžeta kod kapitalnih investicija – Visoki prioritet

- Nalaz** Izvršenje budžeta u kategoriji kapitalnih investicija je bilo na veoma niskom nivou. Na svemu ovome je uticalo uključivanje RFP u izvršenju budžeta kao i prenos projekata “Razvoj sistema datawarehouse, integrisanje sistema MF” kao i “Početak radova u izgradnji zgrade za PAK-CK u Prištini” koji su preneti iz prethodne godine, međutim ni za 2016-god, nije izvršena nijedna isplata.
- Rizik** Ne adekvatno planiranje budžeta i njegovo nisko izvršenje dovodi u pitanje ostvarivanje ciljeva organizacije i takođe utiče na tome da finansiranje ovih projekata ostaje kao teret za budžet naredne godine.
- Preporuka 3** Ministar treba da obezbedi da će pripremi budžetskih zahteva prethoditi detaljna analiza svih faktora koji imaju uticaja na izvršenje budžeta kao i da obezbedi da se budžetska performansa prati na sistematski način na mesečnoj osnovi. Osim toga, treba se poboljšati upravljanje kapitalnim projektima kako bi se obezbedilo da se oni završavaju u skladu sa ugovorenim rokovima i u optimalnom kvalitetu.

3.1.1 Prihodi

Prihodi koji su ostvareni tokom 2016 godine od MF, uključujući i izvršne agencije su bili i iznosu od 1,438,177,981€. Ovi prihodi se tiču poreskih i ne poreskih prihoda. Mi smo revidirali samo prihode koji su prikupljeni od strane Trezora i Centralne Administracije MF-a koji su u ukupnom iznosu od 373,981€ kao i iznose koji su dobijeni preko donacija u iznosu od 265,200€. Pitanja koja se tiču prihoda koji su prikupljeni od strane CK i PAK nisu bila predmet revizije. Ona su tretirana u posebnim revizorskim izveštajima.

Tabela 3 . Opšti prihodi koji su prikupljeni za Budžet Kosova

Agencije /Departmani	Bruto Prihodi	Vraćanja	2016 Neto Prihodi	2015 Neto Prihodi	2014 Neto Prihodi
Carina	1,051,419,000	7,376,927	1,043,042,073	944,929,869	868,570,436
PAK	386,385,000	31,004,545	355,380,455	304,003,191	272,586,344
JFI	12,000	0	12,000		
CAN	0	0	0	0	10,430
Trezor	282,750	0	282,750	1,468,297	201,100
Centralna Uprava MF-a	79,231	0	79,231	74,464	74,928
Ukupno	1,438,177,981	38,381,472	1,398,796,509	1,250,475,821	1,141,443,238

MF je postavilo efikasan sistem kontrole u vezi sa prikupljanjem i izveštavanjem prihoda. Upisivanje prihoda je izvršeno preko zakonskih procedura i zahteva. Izvršena su redovna usklađivanja sa bankarskim izveštajima i ista su upisana na ISFUK, i klasifikovane su po adekvatnim kodovima.

Preporuka

Nemamo preporuka u ovoj oblasti.

3.1.2 Plate i dnevnice

Plate i dnevnice isplaćuju se preko centralizovanog sistema. Ključne kontrole u ovom procesu su dokazale celovitost i tačnost podataka koji su prikazani na GFI MF-a. Budžet koji je dodeljen za ovu kategoriju je potrošen na nivou od 92%. Uprkos merama koje su preduzete za jačanje kontrola, MF treba da i dalje nastavi sa jačanjem kontrola za obezbeđivanje izbegavanja pokrivanja rukovodećih položaja sa vršiocima dužnosti preko zakonskih rokova i da vrše isplatu osoblja u skladu sa zakonom o budžetu. Naša testiranja su identifikovala sledeće nedostatke:

Pitanje 4 – Nedostaci u upravljanju ljudskim resursima – Visoki prioritet

Nalaz

Naša testiranja su identifikovale sledeće nedostatke:

- **Pokrivanje položaja Vršiocima Dužnosti (VD) u trajanju koje prekoračuje zakonske zahteve.** Prema Zakonu o Civilnoj Službi, član 30 stav 4 se navodi „U slučaju upražnjenog mesta u civilnoj službi, vršilac dužnosti se ne može imenovati duže od tri (3) meseca“.

Položaj rukovodioca divizije fiskalnih politika, nastavlja se pokrivati sa V.D još od 2014 godine, a položaj menadžera za nabavku se prvo pokriva zamenom od januara 2016 godine, i nakon toga V.D od jula 2016 godine. Ovi položaji se pokrivaju sa V.D i tokom 2017 godine, odnosno do marta, dok smo mi obavljali završnu reviziju; i

- **Nastavak isplata na osnovu prethodnih odluka.** Kod dva slučajeve, i nakon poništenja odluka 39/2015 odnosno 41/2015 kojima se službenici vraćaju na prethodne položaje, ove osobe i dalje primaju plate sa koeficijentima na osnovu prethodnih odluka.

Rizik	Slabo upravljanje osobljem, uključujući i pokrivanje pozicija sa V.D kao i ne usklađivanje koeficijenata sa relevantnim položajima može uticati na ne ispunjavanje relevantnih dužnosti i obaveza i da dovedu ministarstvo do finansijskih poteškoća.
Preporuka 4	Ministar treba da obezbedi da su se preduzete sve zakonske radnje za pokrivanje određenih položaja sa redovnim radnicima i da se isplata za plate i dnevnice vrši u skladu sa opisom radnih zadataka.

3.1.3 Robe i usluge, kao i komunalije

Završni budžet za robe i usluge, i komunalije je tokom 2016 godine bio 2,422,999€. Sa tog iznosa je potrošeno 2,381,937€, ili više od 98%. Rashodi u ovoj kategoriji se uglavnom tiču troškova za održavanje informativne tehnologije, ugovorene usluge, obezbeđenja objekata, održavanje vozila, za troškove učlanjivanja i ostalih troškova.

Prema ZJN član 21/A navodi da zbog ekonomičnosti, za nezavisne agencije koje odgovaraju Skupštini Republike Kosova a koje imaju manje od 50 zaposlenih, procedure nabavke se preduzimaju od strane Centralne Agencije za Nabavke (CAN). Mi smo testirali osam (8) procedura nabavke od ukupno 36 koliko ih je preduzela CAN tokom 2016-god. Sa ovih testova smo zaključili da je ceo proces izvršen u skladu sa zakonom.

Vredi naglasiti da se preko izvršenja aktivnosti posebnih nabavki za 2016-god, uspelo se da se uštede budžetska sredstva u iznosu od 187,265€, jer je predviđena vrednost ugovora od Ugovorenih Autoriteta koji su prosleđeni CAN za preduzimanje procedura nabavke bila 596,045€, dok je vrednost ugovora koji su potpisani bila 408,779€. Naša testiranja kod nabavke (rashoda MF) su obelodanila sledeće slabosti.

Pitanje 5 - Slabosti kod nabavke - Visoki prioritet**Nalaz**

Naša testiranja su identifikovala sledeće slabosti:

- Za aktivnosti nabavke "Usluge za službena putovanja avionom za potrebe MF-a" i "Snabdevanje kancelarijskim materijalom za potrebe MF-a" službenik koji je privremeno postavljen kao V.D Menadžera nabavke je ujedno i predsedavajući komisije za procenu ovih tendera;
- Prema članu 11 zakona o PAK, svaka nerezidentna osoba koja podleže bilo kakvom oporezivanju u Republici Kosova treba da u skladu sa poreskim zakonodavstvom koje je na snazi postavi jednog fiskalnog predstavnika pre početka ispunjavanja ugovora.

Trezor je potpisao dva (2) ugovora, jedan tokom februara dok drugi tokom aprila 2016-god, o uslugama korišćenja licence za upravljanje podacima u ISFUK, međutim u ugovorima nije specifikovana isplata poreza. Trezor nije pružio dokaze da međunarodni Ekonomski Operater (EO) ima fiskalnog predstavnika koji je upisan na Kosovu u vezi sa poreskim obavezama; i

- Vrednost marže ili cena usluge za jednu kartu koja je navedena na tenderskom dosijeu, gde su bile uključene sve poreske obaveze je bila 0,30€, a na fakturi br. 207 koja je protokolisana dana 22.07.2016 ova usluga je fakturisana sa iznosom od 1€. Iznos marže je presuđujuće za određivanje dobitnika ugovora.

Rizik

Angažovanje V.D Menadžera za nabavku na položaju Predsedavajućeg komisije za procenu tendera, osim što je u suprotnosti sa ZUJFO, utiče i na ne objektivnu procenu tendera. Takođe i proceduralni nedostaci i isplata tarife za usluge koja je veća od ugovorene utiču na kvalitet usluga i na prikupljanje poreza.

Preporuka 5

Ministar treba da obezbedi da se postavljanje članova komisija za procenu tendera vrši u skladu sa zahtevima ZJN, kako bi se izbegla mogućnost sukoba interesa. Ugovori se trebaju sklapati samo sa EO koji ispunjavaju sve kriterijume koji su postavljeni unutar zakonskih okvira. Štaviše isplaćene cene se trebaju zasnovati na ugovorenim cenama.

3.1.4 Subvencije i transferi

Završni budžet za subvencije i transfere je bio 288,757€ koji je u potpunosti potrošen. Ova sredstva su prema Odlukama Vlade dodeljena za razne slučajeve. Budžet je u poređenju sa prethodnom godinom bio manji za 2,814,564€. Ova razlika je bila rezultat prenosa isplate bankarskih provizija za raspodelu penzija za korisnike socijalnih šema sa MF-a kod Ministarstva Rada i Socijalne Zaštite kao i zbog ne subvencionisanja polisa osiguranja.

Preporuka

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.1.5 Kapitalne investicije

Završni budžet MF-a za kapitalne investicije je bio 2,955,551€. Sa tog iznosa je tokom 2016 godine potrošeno samo 45,715€.

Razlozi za ovako nisko izvršenje budžeta u ovoj kategoriji su: prenos projekta br.11286⁴ u vrednosti od 400,000€ sa programa 13300-DK na program 11301- Centralna Administracija MF, prenos projekata sa prethodne godine i ne izvršenje nijedne isplate tokom 2016-god, kašnjenje u pokretanju aktivnosti nabavke, poništenje aktivnosti nabavke, vraćanje tendera na ponovnu procenu od strane TRN, itd.

Preporuka

Nemamo preporuke u ovoj oblasti.

⁴ Početak radova na izgradnji zgrade PAK-CK u Prištini

3.1.6 Zajednička pitanja u vezi sa robom, uslugama i kapitalnim investicijama

U nastavku su zajednička pitanja koja se tiču roba, usluga i kapitalnih investicija:

Pitanje 6 – Potpisivanje ugovora od strane službenika za nabavku – Visoki prioritet

Nalaz Prema članu 26 ZJN 04/L-042, odgovorni službenik ugovornog autoriteta je jedina ovlašćena osoba koja sklapa odnosno potpisuje javne ugovore u ime Ugovornog Autoriteta.

U nedostatku licence od strane zamenika menadžera za nabavku, službenik za nabavku (licencirani) je potpisao ugovor za aktivnosti nabavke “Snabdevanje serverom za potrebe Trezora-MF-a”, “Usluge putovanja avionom za potrebe MF-a”, kao i “Snabdevanje kancelarijskim materijalom za potrebe MF-a”. Ovo stanje se nastavilo i nakon postavljanja V.D Menadžera za nabavku.

Postavljanje novog menadžera za nabavku (na položaju V.D) je obavljeno u Julu 2016-god, i još uvek zadržava ovaj položaj (do marta 2017-god, kada smo mi bili u završnoj fazi revizije).

Rizik Ne definisanje položaja odgovornog službenika koji je odgovoran za nabavku na jasan način, prekida lanac odgovornosti kod GAS-a.

Preporuka 6 Ministar treba da obezbedi da su preduzete odgovarajuće i blagovremene radnje za postavljanje službenika koji je odgovoran za nabavku, koji treba da poseduje sve adekvatne kvalifikacije u skladu sa opisom radnog mesta.

3.2 Imovina

3.2.1 3.2.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Neto vrednost kapitalne imovine MF-a i njenih agencija za 2016-god, je 6,827,861€. MF je osnovalo dve komisije za fizičko prebrojavanje i inventarizaciju imovine. Jedna komisija za inventarizaciju imovine Trezora i druga za inventarizaciju imovine u MF-a.

Preporuke

Mi nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.3 Obaveze

Izveštaj obaveza prema snabdevačima na kraju 2016 godine je iznosio 67,170€. Ovaj iznos obaveza se uglavnom tiče faktura za robe i usluge, koje su prenete za isplatu tokom 2017-god. Izveštavanje je izvršeno u skladu sa pravilima za izveštavanje obaveza.

Preporuke

Mi nemamo preporuke u ovoj oblasti.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na Albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na Albanskom jeziku.

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.1 ovog izveštaja.

Dok je ključni rezultat našeg rada mišljenje revizije, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada sa posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Ministar treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opširniji sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili pitanja koja su identifikovana tokom pred-revizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta – Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati materijalnim slabostima u unutrašnjoj kontroli, i gde će preduzeta akcija pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i ne rezultirati materijalnim slabostima, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskom osoblju.

Naše procedure su uključile pregled unutrašnjih kontrola, sistema računovodstva i supstancijalne testove kao i pridružene aranžmane upravljanja, samo do one mere do koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije se ne trebaju smatrati kao da predstavljaju jednu sveobuhvatan prikaz svih slabosti koje mogu postojati, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalnih grešaka, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom "Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora".

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorskom izveštaju

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu dati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije koje se čini revizorskom mišljenju

152. Odluka o tome koja vrsta modifikovanog mišljenja je prikladna, zavisi od:

- prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije - što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji sadrže materijalno pogrešna prikazivanja ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, mogu sadržati materijalno pogrešna prikazivanja; i
- sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da netačne tvrdnje, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

156. Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se istiche i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Sprovedena	U procesu sprovođenja	Ne sprovedena
2.3 Preporuke iz prethodne godine	Ministar treba osigurati da je primenio jedan formalan proces nadzora za sprovođenje preporuka datih od GR-a, u cilju držanja odgovornim odgovorno osoblje za adresiranje preporuka u skladu sa određenim rokovima u planu delovanja.		Neke preporuke iz prethodne godine nisu još u potpunosti sprovedene. To uglavnom uključuje oblasti upravljanja osobljem i nabavkom.	
2.4 Kontrolna Lista samo-ocenjivanja	Ministar treba inicirati izradu sveobuhvatne strategije institucije, prosleđenu planom delovanja za praćenje upravljanja potencijalnih rizika koji mogu ugroziti ostvarivanje ciljeva. Takođe, preduzeti pro-aktivne mere za adresiranje oblasti sa značajnim nedostacima koji su identifikovani u kontrolnoj listi samo-ocenjivanja.		Tokom 2016-god, je osnovana jedna radna grupa koja je radila na izradi strateškog razvojnog plana 2016-2020 koji je i usvojen, međutim finansijska cena strategije još nije odobrena.	
2.5.1 Upravljanje rizikom	Ministar treba da osigura da će preduzeti konkretne mere za kontinuirano ažuriranje plana o upravljanju rizikom, u cilju uspostavljanja neophodnih mera kako bi se eventualno izbegli ili efikasno upravljanje identifikovanih rizika.	Da		
3.5 Nabavka	Ministar, preko Generalnog Sekretara treba osigurati da su ojačane unutrašnje kontrole u vezi sa izradom tenderske dokumentacije i procene ponuda kako bi se osigurala efikasna nabavka i izbor najboljeg mogućeg ponadaće.	Da		

3.5. Nabavka	Ministar treba da osigura da je ojačao postojeće kontrole u slučaju prijema robe i u sektoru isplata, da bi izbegao prijem ne-ugovorene robe i isplatu nekorišćenih usluga.	Da		
3.5. Nabavka	Ministar treba da osigura da je obavio sveobuhvatni pregled ovog ugovora i da preduzme odgovarajuće radnje da se ugovor tretira unutar zakonskih okvira Nabavke	Da		
3.6.1 Nadoknade	Ministar treba da osigura da su se preduzete sve zakonske radnje za pokrivanje određenih pozicija sa redovnim radnicima. Dalje, treba da obezbedi da raspodela zaposlenih unutar institucije bude u saglasnosti sa dopuštenim ograničenjima zaposlenih prema predviđanim programima Zakona o budžetu.		Raspodela osoblja je izvršena na osnovu programa koji su predviđeni Zakonom o Budžetu, ali još uvek se nastavlja pokrivanje položaja sa V.D.	
3.7.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina	Ministar treba da osigura da su identifikovani razlozi ne funkcionisanja postojećih kontrola u ovoj oblasti i da se preduzmu potrebne mere da se sva imovina registruje u sistemu e-imovina. Da se odgovornim službenicima dostavljaju potrebne obuke o korišćenju aplikacije e-imovina.	Da		

Dodatak IV: Pismo potvrđivanja

PISMO POTVRĐIVANJA

O usklađenosti sa nalazima Generalnog Revizora za 2016 godinu i za sprovođenje preporuka

Za: Nacionalnu Kancelariju Revizije

Mesto i datum: 12.05.2017

Poštovani,

Preko ovog pisma potvrđujemo, da:

- sam primio nacrt izveštaja Nacionalne Kancelarije Revizije o Reviziji Godišnjih Finansijskih Izveštaja Ministarstva Finansija, za 2016 godinu (u daljem tekstu "Izveštaj");
- se slažem sa nalazima i preporukama i da nemam nikakav komentar o sadržini Izveštaja; i da
- ću u roku od 30 dana od dana prijema Završnog Izveštaja dostaviti jedan akcioni plan za sprovođenje preporuka, koji će uključiti vremenske rokove kao i osoblje koje će biti odgovorno za njihovo sprovođenje.

Generalni Sekretar za Ministarstvo Finansije:

Naim BAFTIU

17 05 2017			
21	21.2	517	2

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Financave

Ministarstvo Finasija - Ministry of Finance

Zyra e Sekretarit të Përgjithshëm - Kancelaria Generalnog Sekretara - Office of General Secretary

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2016 dhe për implementimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft-raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Ministrisë së Financave, për vitin 2016 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- Pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; dhe
-